SMS ČR
SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV

2–4 Hasiči a venkovské obce
6–7 Nové projekty SMS ČR

3/2014

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ

Problémy malých obcí je třeba řešit

Budoucí postavení starostů mohou ohrozit další rizika

Vážené kolegyně, vážená kolegové, po měsíci se Vám opět dostává do rukou vydání našeho zpravodaje. Dlouho jsem přemýšlel, co do dnešního úvodníku napsat. Napadá mě, zda vůbec mají naši starostové, často zavalení nesmyslnou administrativou, čas číst nějaký časopis.

Ano, je to právě ta administrativní zátěž, která stále více dopadá na naše bedra. Ten, kdo se v čele své obce pohybuje již více volebních období, dokáže posoudit, jak moc se naše práce mění. Jak se stále více stáváme úředníky a stále méně času nám zbývá na skutečný význam naší práce, tedy na péči o naši samosprávu.

Naše země se vyznačuje oproti jiným evropským státům vysokým podílem malých obcí. Máme roztříštěnou územní strukturu, která téměř kopíruje strukturu sídelní. Dle mého názoru je tato skutečnost bohatstvím naší země. To, že si mohou lidé rozhodovat o mnoha věcech sami prakticky na té nejnižší úrovni i to, že se mohou tyto nejmenší jednotky samostatně rozvíjet, je skutečnost, kterou nám mohou okolní státy závidět.

Naše země si však této skutečnosti vůbec neváží. Opak je pravdou. Právní předpisy, přijímané zákonodárci, ministerstvy a dalšími příslušnými orgány, nás stále více zasypávají dalšími a dalšími povinnostmi. Neustále se zhoršují podmínky pro práci starosty na malé obci. Přibývá nejen nových povinností, ale zároveň se posiluje i stránka restriktivní. Za nesplnění toho či onoho nám stále více hrozí postihy. Ze starostů malých obcí se stále více stává lovná zvěř.

Minulý měsíc jsem měl možnost se sejít na několika setkáních s řadou starostů a starostek malých a středních obcí. Stále mě překvapuje, jak jsme si podobní. Jak jsme doslova srostlí s tou „svojí“ obcí. Jak prožíváme každý problém, který ji trápí a jak jsme rádi za každou věc, kterou se v obci podaří dokončit. Naše práce je prostě srdeční záležitostí, která se dneska už jaksi nenosí.

Asi nejsem jediný, kdo má pocit, že nás řada zákonů již dopředu považuje za zloděje a darebáky, kteří jenom čekají na příležitost rychle si z veřejných prostředků co nejvíce nakrást. A také asi nejsem jediný, kdo si vzpomene na přísloví o posuzování jiného dle svých vlastností.

Situace starostů malých a středních obcí se zhoršuje každý rok pomalu ale jistě. Na každém semináři slyšíme od nějakého lektora větu pronesenou s naprostou samozřejmostí, že od tohoto roku budeme muset dělat navíc to či ono.

Zhoršování situace starostů malých obcí lze jednoduše demonstrovat na příkladu tří v současnosti projednávaných protikorupčních zákonů. Jde o zákon o registru smluv, o novely zákonů o NKÚ a novely zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci … Pokud uvedené zákony začnou platit, přinesou nám opět jenom velké problémy. Na řešení problematiky malých obcí teď ovšem není čas. Teď se přece vede těžká bitva s korupcí.

Když se tak díváme na všechna ta „pozitiva a jistoty“, co nám přináší naše práce, řada z nás se zamyslí, kde asi tohle všechno může skončit. Často je mezi starosty slyšet názor, že všechno co se kolem nás děje, účelově směřuje k jedinému, tedy ke slučování obcí.

Vážené starostky, vážení starostové, to si opravdu stále necháme všechno líbit? To se opravdu nedokážeme bránit? Zapomeňme prosím na to, kdo za který tým kope. Bouchněme rázně do stolu a řekněme jasné NE! Naše problémy se prostě musí začít řešit. Musí se řešit hned, musí být jasně stanovený cíl tohoto řešení a za vyřešení tohoto problému musí být osobně zodpovědný konkrétní představitel této země. Není nás přece zase tak málo, aby nás mohli ti nahoře přehlížet.

Ing. et Mgr. Jan Sedláček
2. místopředseda SMS ČR,
starosta obce Křižánky

PŘEDSEDNICTVO SMS ČR PODPORUJE ŽIVÝ VENKOV.

25. ČERVEN: AKCE ZA PODPORU VENKOVSKÉHO PODNIKÁNÍ

více na straně 4 >

Obec pro občana, hasič pro obec

Živelné pohromy a mimořádné situace může zažít každý starosta

Základními územními samosprávními celky jsou obce, jejichž postavení, pravomoci a úkoly stanovuje zákon o obcích. Správu obce samostatně vykonává zastupitelstvo obce. Je to nejvyšší orgán obce. Dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce, například povodňová komise obce. Obec spravuje své záležitosti samostatně – samostatná působnost nebo v přenesené působnosti. Za přenesenou působnost se považuje státní správa, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánům obce.

Úkolem obce je péče o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů včetně bezpečnosti. Pod ní se skrývají opatření i v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva při mimořádných událostech a krizových stavech. Obecní úřad v rámci přenesené působnosti, v souvislosti s řešením mimořádných událostí, především: a) organizuje přípravu obce na mimořádné události, b) podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací, c) zajišťuje ochranu obyvatelstva.

Starosta obce může být požádán velitelem zásahu o spolupráci při provádění záchranných a likvidačních prací a pro plnění některých úkolů v ochraně obyvatelstva, které jsou v kompetenci obce:

- zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím,
- organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce,
- určuje a zabezpečuje provoz nouzových míst ubytování pro evakuované,
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva,
- zajišťuje a organizuje humanitární pomoc,
- předává veliteli zásahu zjištěné informace, které mohou ovlivnit záchranné a likvidační práce a jejich odstraňování,
- je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

Obecní úřad při přípravě na mimořádné události poskytuje podklady a informace hasičskému záchrannému sboru kraje (dále jen „HZS kraje“), které jsou potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu.

Nástrojem obce při provádění záchranných a likvidačních prací i pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva může být také jednotka sboru dobrovolných hasičů obce (dále jen „jednotka SDH obce“), kterou obec zřizuje a spravuje na základě § 28 a § 68 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Je to organizační složka obce.

Hasiči jsou spojováni převážně s požárními zásahy. Dnes je to však jen část jejich činnosti. Větší část jejich činnosti zahrnují technické zásahy – záchrana při dopravních nehodách a v posledních letech čím dál, tím častěji při povodních a přívalových povodních.

Obec v případě jednotky SDH obce má celou řadu práv a povinností. Vyberme z nich ty nejdůležitější, a to právě ve vztahu k požární ochraně.

- **obec zřizuje jednotku SDH obce**, která provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plní další úkoly na úseku ochrany obyvatelstva (podílí se na varování, evakuaci obyvatel obce, provádí likvidační práce při mimořádných událostech) v územním obvodu svého zřizovatele; členům jednotky SDH obce za hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech v mimopracovní době může poskytnout odměnu; velitele této jednotky, po vyjádření HZS kraje k jeho způsobilosti vykonávat funkci velitele, jmenuje a odvolává starosta obce; obec jmenuje do jednotky členy a to především z členů spolků působících v oblasti požární ochrany, které v obci působí (např. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Česká hasičská jednota, Moravská hasičská jednota – základní organizace těchto spolků nelze zaměňovat s jednotkou SDH obce, uvedené spolky a v nich sdružení občané však významně napomáhají odborné přípravě členů jednotky, se souhlasem obce pomáhají na údržbě techniky jednotky SDH obce nebo vodních zdrojů v obci pro hašení a podílejí se na činnosti směřující k předcházení požárům, zejména na preventivně výchovné činnosti mezi občany a mládeží),
- **obec udržuje akceschopnost** jednotky SDH obce k zásahu, tou se rozumí: početní stav jednotky daný vyhláškou č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek PO, ve vazbě na danou kategorii jednotky (JPO V, JPO III nebo JPO II), odborná způsobilost velitelů a strojníků a také vybavení technikou pro zásah a její použitelnost,
- obec zabezpečuje **odbornou přípravu členů** jednotky, přičemž obci za ni odpovídá velitel jednoty SDH obce; obec vysílá v přenesené posobnosti státní správy k získání nebo prodloužení odborné způsobilosti velitele jednotky, velitele družstev a strojníky, odbornou přípravu k této odborné způsobilosti organizuje a provádí HZS kraje, zpravidla prostřednictvím územního odboru nebo stanice,
- obec zajišťuje **péči o členy** jednotky SDH obce při zásahu v obci (ochranné nápoje, strava), jakož i péči o zaměstnance zařazené v jednotkách HZS podniků, členy jiných jednotek SDH obce nebo podniků, popřípadě i o osoby vyzvané k poskytnutí osobní pomoci podle § 18, jestliže zasahují za ztížených podmínek nebo u déle trvajícího zásahu na území obce,
- obec poskytuje **náhradu ušlého výdělku** členu jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, který se ve své pracovní době, nebo v době, ze které mu plyne příjem ze samostatné činnosti, zúčastní zásahu při požáru nebo jiných záchran-

ných prací při živelních pohromách nebo jiných mimořádných událostech nebo nařízeného cvičení anebo nařízené odborné přípravy,
- obec zabezpečuje a hradí pro členy jednotky sboru dobrovolných hasičů obce **preventivní zdravotní prohlídky**,
- obec zabezpečuje **materiální a finanční potřeby jednotky**, výstavbu a údržbu objektů požární ochrany (hasičská zbrojnice) a požárně bezpečnostních zařízení (např. požární nádrž, hydrantová sít),
- obec vede **dokumentaci požární ochrany**; v případě jednotky SDH obce je to zejména zřizovací listina jednotky (v ní jsou jmenováni členové jednotky), jmenovací dekret velitele jednotky, dokumentace o odborné přípravě a zdravotní způsobilosti členů jednotky,
- obec spolupracuje se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení požární ochrany; za tím účelem mohou obce soustřeďovat finanční prostředky nebo i zřídit společnou jednotku.

Obec zároveň může žádat o neinvestiční dotaci krajský úřad, a to zejména když dojde k zásahu jednotky SDH obce mimo uzemní obce (pokud byl zásah proveden na výzvu operačního a informačního střediska HZS kraje), dále také na odbornou přípravu k získání nebo prodloužení odborné způsobilosti velitelů a strojníků a v neposlední řadě na akceschopnost jednotky a její věcné vybavení, pokud jde o jednotky kategorie JPO II a JPO III.

Pokud obec zřídila jednotku JPO II nebo JPO III dle nařízení kraje k plošnému pokrytí území kraje jednotkami PO, může rovněž žádat prostřednictvím HZS kraje o investiční dotaci na nákup cisternové automobilové stříkačky (bližší podrobnosti jsou na www.hzscr.cz).

plk. Dr. Ing. Zdeněk Hanuška
Ministerstvo vnitra
– Generální ředitelství HZS ČR

Děkujeme dobrovolným hasičům z obce Němčovice za poskytnutí doprovodných ilustračních fotografií na stranách 2 a 6.

Redakce Informačního zpravodaje SMS ČR

3 otázky pro:

Mgr. Radka Brázdu starostu Troubek, místopředsedu SMS ČR Olomouckého kraje

Troubky se staly symbolem ničivých povodní v roce 1997, ale také v roce 2010. Jak reagovaly složky integrovaného záchranného systému v devadesátých letech a jak o desetiletí později?

Je to nesrovnatelné. V roce 1997 byla největším problémem komunikace a zjišťování informací o průběhu povodně. Mobilní telefon měl v obci jen málokdo a také pokrytí území signálem operátora bylo nedostatečné. Samotné řešení krizové situace ze strany integrovaného záchranného systému pak již odpovídalo tehdejším možnostem a skutečnosti, že obec byla celá zaplavena a staré domy postavené převážně z „vepřovic" začaly postupně padat k zemi. Na záchraně obyvatel obce se podíleli letci z vrtulníkové základny v Přerově, členové hasičského záchranného sboru, policisté, vojáci z dalších armádních útvarů a také mnoho místních – dobrovolníků, kterým se třeba povedlo sehnat nějakou techniku či loďku. Všichni svým dílem přispěli k záchraně mnoha obyvatel obce a za to jim všem patří i po letech náš velký dík.

Povodeň z roku 2010 byla menší svým rozsahem, ale velmi dobře na ní bylo vidět, jak se změnila díky technologiím a rozšíření mobilních telefonů informovanost obyvatel, a jak rychle reagovaly všechny složky integrovaného záchranného systému. Zásah všech složek při této povodni byl velmi profesionální a zcela jistě napomohl k tomu, že poměrně brzy byly prvotní následky povodně z obce odstraněny.

Čas se jistě podepsal i na boji s požáry. Hrají podle Vás ještě dobrovolní hasiči tak důležitou roli, jako kdysi?

Požárů určitě ubylo, ale naši hasiči každý rok minimálně u jednoho požáru zasahují. Vzhledem k tomu, že naše Jednotka je v systému plošného pokrytí Olomouckého kraje zařazena do kategorie JPO III, tak má možnost zasahovat i mimo katastrální území naší obce, a tudíž pravděpodobnost zásahu u požáru je vyšší.

Význam dobrovolných hasičů v obci ale určitě neklesá s počtem zásahů u požárů, protože ty nahrazují tzv. technické zásahy, kdy členové naší Jednotky vyjíždí více jak desetkrát ročně k odstranění hnízd bodavého hmyzu, který ohrožuje obyvatele obce. Členové Jednotky již také řešili následky dopravní nehody, a proto se obec snaží každoročně pořizovat nové nutné vybavení pro členy Jednotky, kterých máme momentálně 15. Jsem rád, že se našim hasičům daří získávat i své budoucí následovníky, a že se členové sboru aktivně věnují práci s dětmi. U našich dobrovolných hasičů vím, že když bude potřeba, tak jsou na různé krizové situace dobře připraveni a jsou vždy podle hasičského desatera ochotni pomáhat.

Ve většině obcí jsou hasiči jakousi základní jednotkou místního společenského dění. Je tomu tak i v Troubkách?

Troubecký sbor dobrovolných hasičů patří k významným hybatelům společenského dění. Není však jediným. Hasiči pořádají tradiční hasičský ples, svého patrona, svatého Floriana si uctívají při mši svaté v našem kostele, po níž položí věnec k soše Floriana v parku u školy a následně na hasičské zbrojnici pořádají ve spolupráci s regionální organizací nevidomých a slabozrakých tzv. Den světla. Ten je naplněn ukázkami hasičské techniky, dovednostmi našich hasičů, ale také ukázkami činností organizace slabozrakých

a nevidomých. V červnu pak pořádají již několik desetiletí závody v hasičském sportu „O pohár Hané", jehož se účastní dětské kolektivy hasičů a také dospělí – ženy, muži a nově i veteráni, hasiči nad čtyřicet let věku. Stěžejní akcí našich hasičů jsou pak hodové oslavy, které probíhají kolem svátku svaté Markéty, 13. července. Mimo to samozřejmě pečují o svěřenou techniku, provádí běžnou údržbu hasičské zbrojnice, školí se a provádí výcvik. Před několika dny bylo několik členů naší zásahové jednotky účastno na velkém cvičení RAFEX 2014, přičemž své role se zhostili se ctí. Krajský ředitel HZS Olomouckého kraje nám zaslal osobní poděkování za aktivní účast členů naší Jednotky při tomto cvičení.

V letošním roce pak náš sbor slaví 120. výročí založení a na září jsou plánovány oslavy, které budou určitě organizačně velmi dobře připraveny. V obci bude k vidění spousta hasičské techniky, včetně ukázek. Věřím, že to bude vydařená akce, kterou se náš Sbor dobrovolných hasičů bude prezentovat před veřejností.

-tch-

Předsednictvo SMS ČR žádá podporu venkovského podnikání

SMS ČR dalo zelenou veřejným akcím na podporu malého a středního podnikání.

Živý venkov je dlouhodobým cílem a prioritou Sdružení místních samospráv. Obec bez fungujícího obchodu, pracovních příležitostí, pošty a drobných služeb pro občany je o řád atraktivnější než sídlo, které prochází dlouhodobou stagnací. Jednou z cest, jak podpořit živý venkov formou rozvoje podnikatelských činností, je **Operační program podnikání a inovace**. Ten je od letošního roku prakticky jedinou nadějí pro drobné živnostníky na venko-

vě, neboť nový Program rozvoje venkova podporu podnikání hodlá výrazně zúžit, a to jen na zemědělské subjekty. Smutnou skutečností však je, že vyjednavači z řad SMS ČR, NS MAS i SPOV na počátku června vyčerpali prakticky všechny legitimní možnosti, jak podporu venkovského podnikání v tomto operačním programu prosadit. Cíl vyjednávání byl jediný, zajistit aby část prostředků (hovoří se o celkovém objemu méně než 1/20 z celého programu), byla vyčleněna na komunitně vedený rozvoj. Tyto prostředky by mohly do území pomáhat přerozdělovat místní akční skupiny. Dne 6. června však proběhlo prezenční vypořádání připomínek SMS ČR, kde Ministerstvo průmyslu a obchodu opět všechny požadavky SMS ČR odmítlo. Proto se v krátkém čase zformovala neformální „aliance odporu“, jejíž cíl byl jediný: dát ministerstvu jasně najevo, že nastavení budoucího Operačního programu podnikání a inovace nemá v řadách odborné veřejnosti podporu. V tak pokročilé době nebylo možné reagovat jiným způsobem, než formou veřejného protestu. V čele těchto aktivit stáli místopředsedové SMS ČR a SPOV Radim Sršeň a Radan Večerka, kteří je představili před-

sednictvům obou organizací. Předsednictvo SMS ČR tuto aktivitu podpořilo dne 19. června, přičemž termín demonstrace byl stanoven na 25. června.

Pomyslným symbolem demonstrace se staly špinavé montérky imaginárního venkovského řemeslníka, který vzhledem k náročnosti každodenní obživy vnímá místní akční skupinu jako důležitý kontaktní bod ve vztahu k intervencím EU. Jak totiž neoblomně tvrdí ministerstvo průmyslu ústy svého náměstka Tomáše Novotného, podporu drobných podnikatelů má zvládat státní agentura Czechinvest. Na základě dosavadních málo přesvědčivých výsledků z regionů je však tato varianta spíše zbožným přáním…

Vraťme se však zpět do středy 25. června. Účastníky protestu přivítalo deštivé ráno. Přece jen však dorazila zhruba padesátka „srdcařů“, starostů, živnostníků i zástupců MAS, kterým není cíl živého venkova lhostejný. S transparenty a vtipnými komentáři v rukách pak poslechli projevy Radima Sršně, Radana Večerky a dalších řečníků. Společně pak podepisovali obří dopis, poselství ministru průmyslu a obchodu Janu Mládkovi. Ke cti ministerstva přičtěme důležitou skutečnost. Po celou dobu demonstrace byl přítomen a ochotně diskutoval i náměstek ministra Tomáš Novotný. Jak však vyplynulo z jeho projevu, názor prozatím nezměnil.

Závěru patří malé zastavení. Má vůbec smysl v určitém momentu opustit jednací sál a vyrazit do ulic? V případě rokování nad budoucností podpory živnostníků a malých firem organizace hájící venkov v jednáních setrvávaly až do nejzažší možné chvíle. Až po vyčerpání společných i separátních schůzek, pracovních skupin i mezirezortního připomínkového řízení proběhl onen pokojný protest. Vyjednávací tým by nebyl důsledný, pokud by nevyužil všech nástrojů k dosažení úspěchu. Až budoucnost nám odpoví, zda ono náročné snažení vedlo k cíli, či ne…

Tomáš Chmela

Žádost o podporu rozvoje venkovské ekonomiky

Vážený pane ministře,

tímto dopisem Vás naléhavě vyzýváme k respektování metody komunitně vedeného místního rozvoje, jako nástroje k rozvoji venkovské ekonomiky. Prakticky jedinou cestou, jak naplnit poslání této metody, je zahrnout místní akční skupiny jako článek implementačního řetězce Operačního programu podnikání a inovace.

Česká republika patří v rámci Evropské unie k pilotním regionům, kde se tato forma podpory regionálního rozvoje naplno rozvinula již v programovacím období 2007 – 2013. Jedná se o svěření určitých administrativních úkolů daného operačního programu regionálním klusterům (místní akční skupiny) složeným z místní samosprávy, podnikatelů a neziskového sektoru, a to na principu partnerství a vzájemné kontroly. I proto Evropská komise v současnosti podporuje velmi široké zapojení této metody napříč operačními programy.

Asi si kladete otázku, proč by právě Operační program podnikání a inovace měl respektovat metodu komunitně vedeného místního rozvoje. Dovolte nám připomenout programové prohlášení vlády, jejíž jste členem, která se zavazuje (čl. 2, odst. 1; čl. 3.5, odst. 3) podporovat malé a střední podnikání. Zapojením místních akčních skupin do implementace bychom poprvé v historii tento cíl mohli zodpovědně naplnit. Tímto způsobem lze garantovat územní dostupnost prostředků z OP PIK, administrativní zjednodušení pro řídicí orgán a také transparentní řešení s vysokou participací veřejnosti. Výsledkem mohou být tisíce pracovních míst, které nově vzniknou na bázi domácího kapitálu, decentralizovaně, v odlehlých a venkovských regionech.

Nežádáme více, než jednu dvacetinu prostředků z Vašeho operačního programu, a to do stabilního domácího sektoru malého a středního podnikání s vysokou efektivitou vynaložených prostředků.

Proto Vás důrazně vyzýváme k zapojení místních akčních skupin do implementace OP PIK a vynaložení adekvátního množství prostředků.

S úctou
zástupci venkova ČR

Komunální volby krok za krokem

Prezident republiky stanovil termín voleb. Na co nesmíme zapomenout?

Letošní volby do zastupitelstev obcí se blíží mílovými kroky. Jejich termín už byl prezidentem republiky stanoven, a to na 10. a 11. října (před čtyřmi roky proběhly ve dnech 15. a 16. října). Ve stejném termínu se uskuteční rovněž volby, ve kterých bude obsazena třetina křesel v Senátu. Díky červnovému rozhodnutí hlavy státu je možné čtenáře seznámit s termíny, ve kterých je třeba učinit úkony související s organizací voleb a které se právě od říjnového termínu voleb odvozují.

Co nás čeká nejdříve? Nejpozději **17. července** budou pověřenými obecními úřady **zveřejněny seznamy obecních úřadů, ke kterým se podávají kandidátní listiny** (dále o nich budeme hovořit jako o registračních úřadech). Jen pro úplnost, registračními úřady by měly být jednak právě v obcích s pověřenými obecními úřady, jednak v obcích, v nichž rada obce zřídila alespoň dva odbory obecního úřadu. Tyto registrační úřady v téže lhůtě, tedy nejpozději 17. července, oznámí **počet podpisů**, který je třeba v jednotlivých obcích shromáždit nezávislými kandidáty a sdruženími nezávislých kandidátů.

Možná nebude od věci seznámit se s náležitostmi této petice. V jejím záhlaví, ale také na každé její další straně musí být uveden název volební strany, název zastupitelstva obce, do kterého volební strana kandiduje, a rok konání voleb. Jak známo, na petici se podepisují voliči podporující kandidaturu této volební strany. Vedle podpisu každého z petentů musí být uvedeno jeho jméno, příjmení, datum narození a v neposlední řadě také místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu.

Nebudou-li tyto požadavky splněny, nelze podpis, resp. hlas na podporu kandidátky započítat. Je dobré vědět, že podle zákona se nezapočítávají také podpisy samotných kandidátů. A kolik podpisů je třeba získat? Odpověď poskytuje příloha k zákonu o volbách do zastupitelstev obcí. V obcích a městech všech velikostních kategorií je třeba pro sdružení nezávislých kandidátů získat 7 % podpisů, které se počítají z počtu obyvatel dané samosprávy. V případě jednotlivců – nezávislých kandidátů je situace diferencovanější, v nejmenších obcích musí získat 5 % podpisů, v největších 0,5 %; zájemce si dovoluji odkázat na zmíněnou přílohu k zákonu.

Vraťme se ale k našemu „volebnímu harmonogramu“. Dalším důležitým termínem je **5. srpen**. Jde totiž o poslední den, kdy bude možné předat registračnímu úřadu kandidátku, aby ji mohl projednat a v ideálním případě rovněž zaregistrovat. V této souvislosti upozorňujeme, že kandidátku je registračnímu úřadu třeba podat nejpozději do 16.00 hodin! Registrační úřad následně kandidátní listiny přezkoumá; pokud shledá nedostatky, vyzve volební strany k jejich odstranění nejpozději do 13. srpna. Ty je mohou opravovat až do 18. srpna.

Klíčovým datem je **23. srpen, kdy je třeba rozhodnout o registraci kandidátních listin**. Informace o tom, které kandidátní listiny byly zaregistrovány, následně bude předána starostům jednotlivých obcí, kteří v následujících týdnech ustavují okrskové volební komise a ve spolupráci s obecními úřady připravují podmínky pro jejich činnost. Zbývá dodat, že ještě téměř měsíc od registrace kandidátních listin, 20. září, mohou být zaregistrovány neúspěšné kandidátky na základě rozhodnutí soudu, nicméně to se týká jen výjimečných případů.

Starostové obcí následně (do 30. září) mají možnost vyhradit plochu pro vylepení volebních plakátů. Je třeba mít na paměti, že jde o možnost, nikoli povinnost. Pokud starosta této možnosti využije, měl by zohlednit zákonný požadavek, podle něhož využívání této plochy musí odpovídat zásadě rovnosti kandidujících volebních stran.

Z dalších termínů je relevantní zákaz zveřejňování předvolebních a volebních průzkumů, který platí od 7. října až do skončení hlasování. Je jasné, že z pohledu menších obcí, v kterých kandidují politické strany spíše výjimečně, je smysl tohoto zákazu pochybný, to ale nic nemění na tom, že je součástí platného právního řádu. A abychom nezapomněli - nejpozději 7. října by měly být voličům dodány hlasovací lístky, přičemž osobou, která by měla distribuci zajistit, je starosta obce.

Je pár dní před volbami a v našem přehledu zbývá už jen několik termínů. **Do 8. října je možné vzdát se kandidatury** (což platí pro kandidáta) nebo ji odvolat (tuto možnost má zmocněnec volební strany). Tato skutečnost musí být zveřejněna i přímo ve volebních místnostech. Co by se ale ve dnech voleb ve volebních místnostech, v objektech, ve kterých jsou umístěny, i v jejich bezprostředním okolí objevovat nemělo, je volební agitace. Její výskyt může mít za následek zpochybnění platnosti voleb.

A to je v zásadě vše – v pátek 10. října se ve čtrnáct hodin otevřou volební místnosti, do nichž se nahrnou – tento výraz je, přinejmenším ve srovnání s volbami do Evropského parlamentu, namístě - nedočkaví voliči. O výsledku voleb pak bude ve většině obcí jasno již v sobotních odpoledních, případně podvečerních hodinách.

Mgr. Jan Bartonička
legislativní analytik SMS ČR

Nezapomeňte na důležité termíny!

17. července: registrační úřady zveřejní počet podpisů, který je třeba v jednotlivých obcích shromáždit nezávislými kandidáty a sdruženími nezávislých kandidátů.

5. srpen: termín pro podání kandidátky registračnímu úřadu, aby ji mohl projednat a v ideálním případě rovněž zaregistrovat.

13. – 18. srpna: interval pro případné opravy kandidátek, pokud toto shledá registrační úřad za nutné.

23. srpen: nejzažší termín pro rozhodnutí o registraci kandidátních listin.

8. říjen: poslední den, kdy je možné vzdát se kandidatury.

10. – 11. října: komunální volby v České republice

V obcích již od ledna působí spolky

Přinášíme výčet důležitých novinek týkajících se spolkové činnosti v obcích

Ať už v obci působí hasiči, záchranáři či junáci, pokud měly tyto právnické osoby před koncem roku formu občanského sdružení, všechny se úderem 1. ledna 2014 staly automaticky spolky. Po tomto datu také již nepůjde žádná nová občanská sdružení zakládat, ale soudy budou registrovat namísto nich pouze spolky. Změny v právní úpravě byly vyvolané novým občanským zákoníkem. T*y nejhlavnější z nich budou popsány v následujícím textu.*

Spolek je dobrovolné sdružení **nejméně tří osob**, který nově můžete zaregistrovat namísto ministerstva vnitra pouze na krajském soudu příslušném podle sídla spolku. Ustanovení o spolcích jsou uvedena v novém občanském zákoníku mezi § 214 až 302. Zde najdete ustanovení, že členové spolku neručí za jeho dluhy, že název spolku musí obsahovat slova „spolek“, „zapsaný spolek“ či zkratku „z.s.“ či že hlavní činnosti spolku může být jen uspokojování a ochrana těch zájmů, k jejichž naplňování je spolek založen. Jinak řečeno, že podnikání nebo jiná výdělečná činnost hlavní činností spolku být nemůže, nicméně že vedle hlavní činností může spolek vyvíjet vedlejší hospodářskou činnost, která bude spočívat v podnikání, pokud zisk z činnosti spolku bude použit pro spolkovou činnost. Většina ustanovení v tomto pododdíle je nicméně dispozitivních, tzn. pokud budou mít spolky ve svých zakládajících dokumentech jiná pravidla např. pro konání členské schůze, bude moci být použita tato speciální úprava.

Kromě ustanovení, která se nachází mezi § 214 a 302 však je nutné nezapomínat i na **obecná ustanovení o právnických osobách**, která od § 118 úpravě spolků předchází. Tato úprava je společná všem právnickým osobám, je tzv. „vytknuta před závorku“, a proto se i na práva a povinnosti tam upravené musí brát zřetel. Jako je například § 159, který pro členy volených orgánů právnických osob obecně (tzn. pro spolky, ale třeba i pro volené orgány obcí) stanoví povinnost vykonávat funkci s nezbytnou loajalitou, potřebnými znalostmi a pečlivostí, tedy **s péčí řádného hospodáře**. U osob, které by přijaly funkci, aniž by byly takové péče schopny, nový občanský zákoník předpokládá, že jednají nedbale. Z obecné úpravy také rovněž vyplývá například to, že název spolku, kromě označení jeho právní formy, musí být dostatečně odlišitelný od jiných právnických osob a nesmí být klamavý. Těžko tedy nově vznikajícímu spolku půjde dát název Červený kříž, který je již léta veřejně spojován s jinou osobou.

Důležitá ustanovení vztahující se ke spolkům se nachází rovněž na konci zákoníku, v části týkající se tzv. přechodných ustanovení. Odpovídají totiž na otázky spojené **s transformací dříve vzniklých občanských sdružení na spolky**. Jak již bylo řečeno, k transformaci došlo automaticky 1. ledna, tzn. spolky pro to nemusely vůbec nic udělat. Automaticky k tomuto datu se také přestalo přihlížet k těm ustanovením jejích zakladatelských dokumentů (stanovám), které by byly v rozporu s donucujícími ustanoveními zákona. Takových ustanovení však není v případě spolků velký počet, typicky se bude jednat dle mého soudu o dobrovolnost sdružování a minimální zakládající počet členů či pravidla o předmětu činnosti spolku (tj. že podnikání může být pouze vedlejší činnost).

Spolky mají nicméně povinnost do určité doby své stanovy upravit tak, aby bezezbytku odpovídaly donucujícím ustanovením nového práva a doložit je do veřejného rejstříku, do kterého se nově zapisují. Základní údaje o spolku známé ze základního registru osob, popř. ze seznamu občanských sdružení dříve vedeném ministerstvem vnitra zapíše do spolkového rejstříku soud, občanský zákoník pak stanoví obecnou **tříletou lhůtu**, do kdy musí chybějící údaje doplnit samy spolky. Pokud se tak nestane, soud v krajním případě, a po výzvě, může daný spolek i zrušit. S tím souvisí i povinnost spolku upravit svůj název tak, aby odpovídal požadavkům nového zákona, a to do 2 let od účinnosti zákona. Povinnost změnit název však neplyne pro spolky, pokud jsou pro zachování dosavadního názvu důležité důvody. Zejména jde o případy, kdy název spolku je dlouhodobě užívaný, je pro něj příznačný a není klamavý.

V souvislosti se zápisy do veřejného rejstříku lze připomenout poslanecký návrh novely zákona o soudních poplatcích (sněmovní tisk č. 143), podle kterého by měly být **spolky osvobozeny od soudních poplatků ve věcech veřejného rejstříku**. Návrh zákona se sice prozatím nachází na začátku legislativního procesu v Poslanecké sněmovně, nicméně vzhledem k tomu, že zapsat změny do rejstříku by spolky měly až do konce roku 2015 (název), resp. 2016 (stanovy a další údaje), dá se předpokládat, že ještě před ukončením této lhůty, bude jasné, zda návrh osvobodit spolky od placení poplatků při zapisování do veřejného rejstříku získal většinovou podporu Parlamentu či nikoliv.

Mgr. et Mgr. Dana Prudíková, Ph.D.
specialistka v oblasti NOZ

SMS ČR podá pomocnou ruku obcím a menším městům

Dvojice projektů podpořených z OP LZZ přinese nový impulz starostům na venkově

Červenec letošního roku se stává zlomovým momentem našeho sdružení, neboť po roce příprav spouštíme dvojici projektů, jejichž cíl je jediný, usnadnit starostům menších obcí výkon nejnáročnějších činností v oblasti veřejné správy.

Spolupráce obcí dobrovolně, skrz MAS

Nový systémový a nadregionální projekt **MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů**, jehož cílem je posílit efektivitu a kvalitu chodu obcí v oblasti veřejné správy v samostatné i přenesené působnosti, stojí na základní **myšlence využití místních akčních skupin**. Ty sloužily v minulém a předvstupním období zejména jako převodníky prostředků ze společné zemědělské politiky (PRV 2007 – 2013) směrem k drobným žadatelům v území. Jelikož se na jejich chodu významně podílí starostové a také jejich územní působnost je definována katastry jednotlivých obcí, schází již jen krok k nastartování **nové dimenze spolupráce členských obcí**. Ta bude spočívat v koncentraci na 5 prioritních oblastí: doprava a veřejná dopravní obslužnost, regionální školství, protipovodňová opatření a zvládání rizik, nakládání s odpady a politika zaměstnanosti v území.

Forma spolupráce obcí na bázi MAS vyniká zejména díky **prvku dobrovolnosti** a sdružování funkcí těchto subjektů. Neméně významnou skutečností je **princip partnerství** a spolupráce, který vtahuje do veřejného rozhodování a správy další regionální činitele z řad ostatních členů partnerství (neziskové organizace, podnikatelská sféra). Projekt bude postaven na síti zaměstnanců z řad manažerů MAS, jejich regionálních koordinátorů a centrálního týmu. Ke starostům v území se tak pyramidovým způsobem budou dostávat informace týkající se projektu a jeho výstupů, novinek a inovací z oblasti veřejné správy. Opačným směrem pak poputují zkušenosti a poznatky z území, které budou Sdružením místních samospráv dále využity (příprava nových legislativních návrhů a změn).

Významným krokem vpřed bude inspirativní Zásobník příkladů dobré praxe, který ve formě praktické kuchařky nabídne nové cesty lepší a efektivnější správy území. Hodláme tímto srozumitelně vysvětlit, jak by spolupráce obcí na platformě MAS mohla vypadat a jaké má tato forma spolupráce reálné dopady na výkon veřejné správy. Inspiraci budeme čerpat jak z území ČR, tak i z ostatních států EU.

Z projektu bude podpořeno a proškoleno minimálně 1 903 starostů, kteří tvoří jedinou cílovou skupinu. Cílem projektu je pak společnými silami vytvořit pilotní návrhy nových forem spolupráce obcí na území MAS a přetavit je do praxe. Prvními vlaštovkami budou setkání starostů, která v rámci projektu poběží jak v jednotlivých MAS, tak i na vyšší, regionální úrovni. Projekt hodlá přinést českému i moravskému venkovu nápady pro efektivní a chytrou veřejnou správu prostřednictvím dobře fungujících MAS.

Pomoc starostům od jara do zimy

Také druhý z dvojice projektů, s poetickým názvem **Rok v obci**, má primárně sloužit zástupcům menších sídel, tedy přesněji starostům a místostarostům obcí 1. typu, kterých je v České republice zhruba 5700. Jeho příprava vycházela ze skutečnosti, že zatím žádná iniciativa v bližší či vzdálenější minulosti nevycházela z potřeb definovaných primárně malými obcemi. Přitom právě zde se kumulují problémy s výkonem veřejné správy. Některých činností se menší obce dokonce čím dál častěji zbavují, jako je tomu například u agendy přestupkových řízení.

Tato situace je často způsobena tím, že starostové malých obcí nedisponují úředním aparátem, který by jim tvořil zázemí pro kvalifikované řízení obce. Jedním z řešení je nabídnout srozumitelnou pomoc v podobě informací „ušitých na míru“ a v různé podobě, dle uživatelských zkušeností každého zapojeného starosty. Vznikne tak **informační webový portál** rozčleněný do třinácti základních témat, tištěná příručka, průvodce vydáváním správních rozhodnutí a **online hlídač termínů**. Poslední jmenovaný produkt zacílí i na technicky zdatné starosty, neboť bude zpracován kromě klasické počítačové verze také ve formě aplikace pro chytré telefony. Přístup a funkčnost aplikace bude rovněž v režimu offline, aby byla k dispozici i starostům bez kvalitního internetového připojení. Právě termíny jsou pro starosty úskalím, které při komplikovaném povolání často nelze uhlídat.

Společná věc? Pozitivní změna!

Jak je z výše uvedených informací patrné, oba projekty jsou rozdílné, avšak mají společné cíle i motivaci. Tou jsou starostové v regionech, zejména v malých obcích, jejichž postavení a situace stojí poněkud stranou zájmu ústřední státní správy, ale i zákonodárců. Přitom právě odtud plynou a vznikají nové povinnosti, které po krůčcích komplikují výkon veřejné správy na venkově. I proto přinesou oba projekty krom jiných výstupů také **konkrétní návrhy legislativních změn**, které povedou ke zjednodušování či rušení agend. Zvláštní ohled přitom chceme brát na postavení neuvolněných starostů malých obcí, jejichž povolání naráží na četná úskalí. Prosazování těchto změn a uvádění nových zákonů v život pak bude během na delší trať. Díky oběma projektům však získáme o píď lepší startovací pozici…

Jana Šmotková, Tomáš Chmela

esf evropský sociální fond v ČR EVROPSKÁ UNIE
OPERAČNÍ PROGRAM LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST
PODPORUJEME VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Další novela loterijního zákona na obzoru

V prvním čtení bude v Poslanecké sněmovně projednán na její červencové mimořádné schůzi **návrh novely loterijního zákona**. Současná vládní koalice sice má v plánu předložit zcela nový zákon, nicméně vzhledem k prodlužování jeho přípravy se skupina poslanců rozhodla vyřešit některé problémy v této citlivé oblasti již nyní.

Jaké jsou jejich cíle? Novela by za prvé měla přinést sjednocení technických podmínek provozování loterií a jiných podobných her provozovaných prostřednictvím technických herních zařízení obsluhovaných sázejícími, a to nejen do limitů, nýbrž i co do krajních hodnot výherních podílů.

Novelou by dále měla být – v zájmu právní jistoty všech dotčených subjektů – upravena maximální délka platnosti povolení technických herních zařízení, a to na 1 rok.

Návrh, pod nímž jsou podepsáni poslanci napříč politickým spektrem, řeší také rušení těch povolení k provozování loterie a jiné podobné hry, která jsou v rozporu s obecně závaznými vyhláškami, pokud jde o místo provozování. K jejich zániku dojde uplynutím tří měsíců ode dne účinnosti příslušné obecně závazné vyhlášky.

Co se týče přímých ekonomických dopadů, návrh se negativně podepíše na příjmech státu i obcí, nepřímo se ale může i z hospodářského hlediska ukázat jako prospěšný, když předkladatelé očekávají omezení veřejných výdajů v souvislosti s eliminací sociálně patologických jevů.

Mgr. Jan Bartonička

Červnová krajská shromáždění navštívila více než stovka starostů

Krajské shromáždění SMS ČR v Pardubicích

Jihočeské Novosedly nad Nežárkou, krajská metropole Pardubice a Poniklá v Libereckém kraji. Tato místa se stala v průběhu června dějištěm krajských shromáždění členů a příznivců SMS ČR s jasným cílem: předat starostům obcí a menších měst aktuální informace z regionálního i celostátního dění.

Maraton červnových krajských setkání začal 3. června v Poniklé, v podkrkonošském kraji sklářů a tkalců. Kromě aktuálních informací o činnosti sdružení si přítomní osvěžili některá důležitá témata z oblasti nového občanského zákoníku. Přednášející Dana Prudíková se zaměřila zejména na nakládání s nemovitým majetkem obce a na změny týkající se spolků. Velkou debatu rovněž vyvolalo téma trestní a hmotné odpovědnosti starostů, kterému se ještě detailněji budeme věnovat. Diskutovalo se rovněž o novinkách z oblasti pošt. Dvojice dalších krajských shromáždění proběhla ve dnech 17. a 18. června v Jihočeském a Pardubickém kraji. Obě akce byly korunovány přítomností hejtmanů, Jiřího Zimoly a Martina Netolického. Debata se tradičně točila okolo dotační politice krajů vůči menším obcím. Jihočeský Program obnovy venkova patří k vůbec nejsilnějším v rámci republiky. Zde se tedy hovořilo jen o drobných úpravách. Jinak tomu je na Pardubicku, kde hejtman Netolický opatrně přislíbil možnost finančního posílení programu pro následující rok. Za důležitou však považuje výši krajských příjmů, podle které se bude sestavovat rozpočet na následující rok. Dále se hovořilo shodně o sítí komunikací 2. a 3. třídy, které v následujících letech nakonec jistým způsobem budou moci být podpořeny i z evropských strukturálních fondů. Fondů se týkala rovněž debata o jejich zacílení do území. ROPy brzy skončí a kraje spolu s obcemi a dalšími subjekty budou nově tvořit široká partnerství, která budou konstruktivně ovlivňovat směřování konkrétních výzev z nových operačních programů do území. Starostové se dočkali příslibu většího respektu venkovských oblastí, které budou mít v těchto orgánech, tzv. regionálních stálých konferencích, své zástupce. Červnová shromáždění SMS ČR absolvovala více než stovka starostů. *-tch-*

Odpadová legislativa opět ve víru změn

Již dlouhá léta se vede napjatá polemika o změnách v odpadové legislativě. Ty jsou zdůvodňovány především našimi závazky vyplývajícími z členství v EU. Naše sdružení se přípravných prací nové legislativy soustavně účastní. O to komplikovanější situace nastala před několika týdny, kdy spatřil světlo světa poslanecký pozměňovací návrh, který jako tisk 172 obsahoval řadu změn zákona o odpadech, nad kterými v řadách odborné veřejnosti, zákonodárci a dalšími subjekty rozhodně nepanuje shoda. **Jedná se zejména o zavedení odděleného sběru biologicky rozložitelného odpadu**, dále o řešení problematicky **sběren kovů, ukončení skládkování** nevytříděného směsného komunálního odpadu, mechanismus **odvádění skládkovacího poplatku a jeho navýšení** nebo o otázku omezení **technického zabezpečení skládek**, pod které se často eviduje i některý jiný odpad bez náležitého zpoplatnění. Hovoří se také o změně evidence a poplatkových mechanismů z objemových na hmotnostní, což by mohlo zpřesnit vykazování skutečného množství odpadu, který veřejnost produkuje a za který rovněž platí. Na počátku července tohoto roku pak téma opět ožilo, neboť se objevil další pozměňovací návrh, tentokrát v podobě tisku 153. Tento rovněž obsahuje úpravu některých z výše uvedených témat.

Nynější situaci lze stěží označit za standardní, neboť zásadní změny v odpadové legislativě neprobíhají v režimu odborné přípravy i oponentury. Na druhé straně nelze pominout fakt, že přípravné práce na novém zákonu o odpadech nejsou dosud korunovány konsenzem.

Naše sdružení v odpadové legislativě dlouhodobě odmítá jakékoliv radikální změny, které by narušovaly zavedené tržní mechanismy, neúměrně zvyšovaly poplatkovou zátěž směrem k veřejnosti, a které by připravovaly půdu pro drahé a neefektivní způsoby likvidace odpadů ve formě spalování. Důrazně vyzýváme k respektování hierarchie nakládání s odpady, kde prvořadou legislativní prioritou má být snižování množství produkovaných odpadů, dále jejich druhotné zpracování a využití a až po vyčerpání těchto prioritních cílů se má otevírat prostor pro jiné formy zacházení s odpady.

Mgr. Tomáš Chmela

Kontakty na SMS ČR: Adresa sídla SMS ČR je Zlín - Prštné, Nábřeží 599, 760 01, telefony: 577 688 103, 604 345 806, internet: www.smscr.cz, email: info@smscr.cz, Informační zpravodaj SMS ČR vydává Sdružení místních samospráv ČR se sídlem Zlín 760 01, Nábřeží 599, IČ: 75130165, www.smscr.cz, info@smscr.cz, místo vydání Zlín, dat. vydání 10. 7. 2014, 3/2014, ev.č. MK ČR E 20029. Výkonný redaktor: Mgr. Tomáš Chmela; Grafické zpracování: Ing. Petr Machů | +420 776 160 680